

'Kogel' in skyline tuindergebied

DOOR JAN BUTTER

HEEMSKERK - De warmteopslag bij orchideeënkwekerij Floricultura in Heemskerk heeft al verschillende bijnamen: de koepel, moskee of bijenkorf. „De architect noemt het de kogel”, voegt directeur Kees Schoone er nog een aan toe.

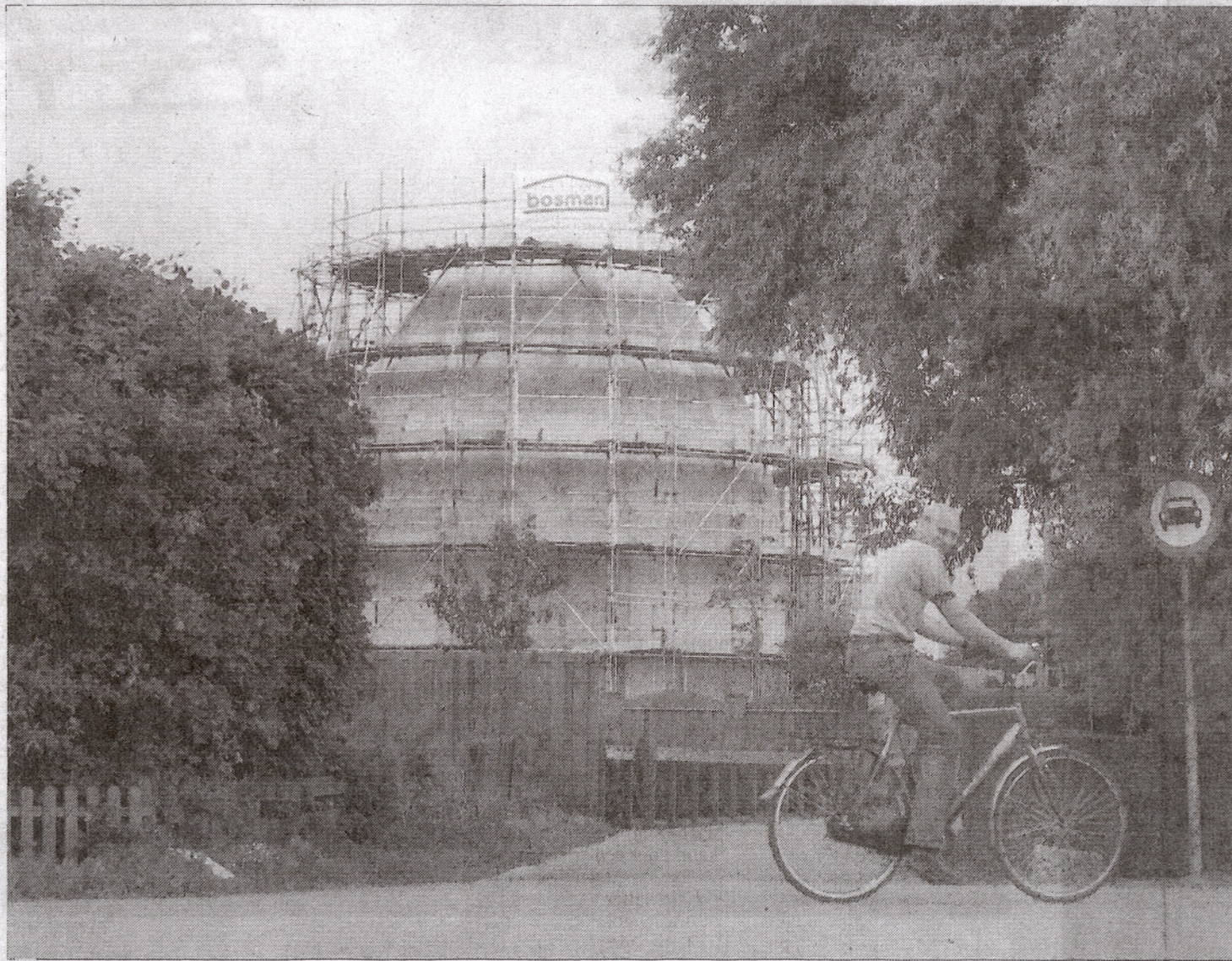
De aanduiding 'kogel' is raak getroffen. Zeker als het 12,5 meter hoge, stomppuntige bouwwerk, dat nog niet helemaal af is, straks bekleed is met koperkleurig staal. „Dus geen echt koper”, zegt Kees Schoone er snel bij met het oog op mogelijke koperdieven. Vaststaat: het bouwwerk aan het einde van de Strengweg is een opvallende verschijning.

Het bedrijf krijgt er veel vragen over. Wat het is? Heel simpel: het is een staande stalen opslagtank voor warm water dat de orchideeënkweker, een van de grotere in de wereld, gebruikt om de kas te verwarmen. Een opslagtank in een bijzondere vorm dus. De vorm is min of meer opgedrongen. Schoone heeft er dan ook gemengde gevoelens bij.

Neutraal

„Normaal in de tuinbouw is een hoge cilindervormige tank, neutraal grijs. In het Westland staan er honderden van. Ze vallen amper op. Dat had hier ook gekund, maar daar ging Welstand niet mee akkoord. Die wilde iets aparts. Dat heeft tot dit ontwerp geleid. Leuk? Ach, ik weet niet of dit echt een verrijking is. Prijsverlagend is het in elk geval niet.”

De warmteopslag staat bij het nieuwe verdelingsbedrijf van

De eigenaardige warmteopslag van de firma Floricultura is vanuit alle windstreken goed te zien.

FOTO RONALD GOEDHEER

Floricultura. In het twee hectare grote complex worden sinds februari nieuwe soorten orchideeën ontwikkeld. Die Floricultura daarna vermeerderd in de nog veel grotere hoofdvestiging

in de Cieweg. Of in Assendelft, waar het bedrijf vandaan komt en nog steeds gevestigd is. De kogel is een onderdeel van een innovatieve, milieusparende energievoorziening. Die

werkt met koude- en warmteopslag, 180 meter diep in de bodem. Het systeem haalt relatief warm grondwater (15 graden) naar boven en haalt daar met warmtewisselaars de warmte

uit. Een warmtepomp (werkt als een koelkast, maar dan omgekeerd) verhoogt de temperatuur tot maximaal 35 graden. Het afgekoelde grondwater (5 graden) gaat terug de bron in.

Lamellen

Warmtepompen zijn bekend in bedrijfsgebouwen (Trompet) en woningen (Broekpolder), maar in tuinbouw minder. Daar is het lastig. Normaal geschiedt de opwarming van vloeren, muren en plafonds. In kassen is weinig oppervlakte die de warmte kan afgeven, legt Kees Schoone uit. Floricultura heeft er wat anders gevonden. In de kassen staan enkele lange lage tunnels, van voor naar achter. Het zijn convectieputten met binnenin duizenden dunne lamellen en af en toe een ventilator. Samen hebben die lamellen genoeg oppervlakte om de warmte kwijt te raken. Dit is nieuw. „Van deze versie draaien er nog slechts twee in Nederland.”

Dat koude water komt zometeen van pas om de kas te koelen. Het proces kan eindeloos doorgaan. Het systeem draait 24 uur per dag. Maar er is niet altijd even veel warmte nodig, zoals bij voorbeeld overdag als de zon schijnt. Die overtollige warmte wordt tijdelijk opgeslagen. Van de koude nachten. Die opslag in de kogel.

De aangeklede, met water gevulde cilinder staat buiten op het voorterrein. De constructie is vanuit alle windrichtingen goed te zien. Hij is al in bedrijf maar de aannemer is bezig met de afwerking. De beplanting volgt binnenkort. Over vijf, zes weken moet het klaar zijn en dan zal het namaakkoper het doen schitteren in de zon.